

Osnovna škola	Klinča Sela
Nastavni predmet	Katolički vjeronauk
Vjeroučitelj	Josip Kunac, <i>prof.</i>
Razredni odjel	8.
Redni broj pripreme	11.
Nastavna cjelina / tema	II. ČEŽNJA ZA BOGOM
Nastavna jedinica / podtema	2. Pogrešne slike Boga

Odgojno-obrazovni ishodi učenja:

OŠ KV A.8.3. Učenik razlikuje oznake istinske religioznosti od krivih oblika religioznosti.

OŠ KV A.8.3. Učenik analizira osobnu sliku o Bogu i vlastito shvaćanje religioznosti.

OŠ KV B.8.1. Učenik istražuje i analizira biblijske tekstove u kojima se Bog objavljuje kao Otac, Sin i Duh Sveti.

Ključni pojmovi	slika Boga; objava; Isus Krist; Otac; milosrđe; pravednost; obraćenje
Središnje / problemsko pitanje	Kako u Isusu Kristu prepoznamo pravu sliku Boga?
Oblici rada	individualni rad, rad u paru, rad u skupinama i zajednički rad
Nastavne metode	usporedba predodžaba, istraživanje teksta, biblijska analiza, promatranje umjetničkoga djela, argumentiranje i osobni osvrt
Nastavna sredstva i pomagala	Ukorak s Isusom, str. 34–35; RB, str. 24–25; Biblija; bilježnica; radni predlošci; računalo i projektor za izborne medijske sadržaje.
Međupredmetne teme	osr B.3.2. Razvija komunikacijske kompetencije i uvažavajuće odnose s drugima. uku A.3.4. Učenik kritički promišlja i vrednuje ideje uz podršku učitelja.
Korelacija	Hrvatski jezik: OŠ HJ A.8.1. – argumentirani razgovor; OŠ HJ A.8.3. – čitanje i prosuđivanje značenja teksta.

Vrednovanje:

Vrednovanje za učenje: Vjeroučitelj će pratiti razlikuju li učenici pogrešne predodžbe od Božje objave u Isusu te povezuju li svoj zaključak s Iv 14.

Vrednovanje kao učenje: Učenici će usporediti početnu predodžbu i biblijski kriterij te označiti što mogu obrazložiti.

Vrednovanje naučenoga: Brojčano ocjenjivanje nije predviđeno.

TIJEK NASTAVNOGA SATA

I. UVODNI DIO – PITAJ (8 min)

Uvodna molitva:

Oče naš...

ili:

Oče dobri, često Te zamišljamo prema svojim strahovima i željama. Pomozi nam da Te upoznamo u riječima i djelima Tvoga Sina Isusa. Otvori nam srce za Tvoju blizinu i milosrđe. Nauči nas vjerovati Ti, prihvaćati oprost i odgovorno živjeti. Amen.

Alternativa: „Tko je vidio mene, vidio je i Oca.“ (Iv 14,9)

Učenici će ostati nekoliko trenutaka u tišini. Poticaj za razmišljanje: Što o Bogu otkrivaju Isusove riječi i postupci?

Povezivanje s prethodnim satom / pregled domaće zadaće:

Učenici će vjeroučitelju dati na uvid domaću zadaću s prethodnoga susreta:

„Učenici će riješiti ili dovršiti zadatke u RB, str. 22–23.“

Ili:

„Učenici će u bilježnicu napisati jedno veliko životno pitanje, dva načina na koja ljudi traže odgovor i jedan primjer kako se vjera može pokazati u svakodnevnom postupku. Napisat će ukupno četiri do pet rečenica.“

Razgovor

- Kako se povjerenje razlikuje od traženja koristi? (Povjerenje uključuje trajan odnos; korist može biti samo trenutačno ispunjenje želje.)

Motivacija:

Učenici će u bilježnicu zapisati jednu riječ ili nacrtati jedan simbol koji povezuju s Bogom. Dobrovoljci će objasniti izbor. Potom će učenici u paru usporediti svoj prikaz s razgovorom iz udžbenika; osobne crteže neće javno ocjenjivati.

BOG KAO SUPERMAN?

„Zašto se čudiš što sam se cijeloga jutra molio? Kada mi nešto zaškripi, onda se obratim Bogu. On je moj Superman! Moram dobiti barem trojku iz fizike, inače ću ostati bez videoigrica.“

„Nije li to pogrešno? obraćaš se Bogu samo kada nešto želiš. Ja kao tvoja prijateljica naljutila bih se na tebe da se družiš sa mnom samo kada nešto trebaš.“

Razgovor uz lekciju, Ukorak s Isusom, str. 34.

Razgovor

- Što učenik očekuje od Boga? (Želi dobru ocjenu kao ispunjenje svoje molbe.)
- Što prijateljičina primjedba otvara kao pitanje? (Postoji li odnos i onda kada ništa ne tražimo?)

Početni stav: Učenici će uz tvrdnju „Bog me voli samo kada sam uspješan“ zapisati svoj početni odgovor i kratko obrazloženje; vratit će mu se pri završetku.

Bog me voli samo kada sam uspješan. zapisati svoj početni odgovor i kratko obrazloženje

Najava teme i središnjega pitanja:

Učenici će zapisati naslov „Pogrešne slike Boga“. Istražit će kako nastaju pogrešne predodžbe i čime ih mogu provjeriti.

Kako u Isusu Kristu prepoznamo pravu sliku Boga?

II. SREDIŠNJI DIO – ISTRAŽI I PROSUDI (27 min)

Napomena o izboru aktivnosti: Aktivnosti su prijedlozi i mogućnosti izbora. Nije predviđeno sve provesti u jednom satu. Vjeroučitelj će birati prema ishodima, vremenu, osobitostima razreda, opremi i potrebama učenika. Dva načina obrade u Aktivnosti 1 međusobne su alternative.

Aktivnost 1: Galerija predodžaba i evanđeoski kriterij (rad u paru – kartice tvrdnji, 14 minuta)

Učenici će pročitati glavni tekst „Pogrešne slike Boga“, udžbenik, str. 34–35, s podnaslovima „Bijeg od Boga“ i „Isus – prava slika Boga“. U paru će uz svaku tvrdnju iz predloška pronaći objašnjenje zašto je nepotpuna ili pogrešna. Potom će oblikovati ispravak oslonjen na Isusov život. U udžbenik neće pisati; zaključke će zapisati u predložak ili bilježnicu.

Moguće rješenje: Bog nije udaljeni djedica, osvetnik ni izvršitelj svih želja. Milosrdan je i pravedan; oprašta, poziva na obraćenje i ne odobrava zlo. U Isusu Kristu upoznajemo Oca. Molitva je odnos povjerenja, a ne trgovina.

Radni predložak:

ISTRAŽUJEMO	ZAKLJUČAK U PARU
Bog je daleko i ne mari.	
Bog jedva čeka kazniti.	
Bog mora ispuniti svaku želju.	
Ako Bog ljubi, sve je dopušteno.	

Ili: klasična obrada (individualni rad i zajednički razgovor, 14 minuta)

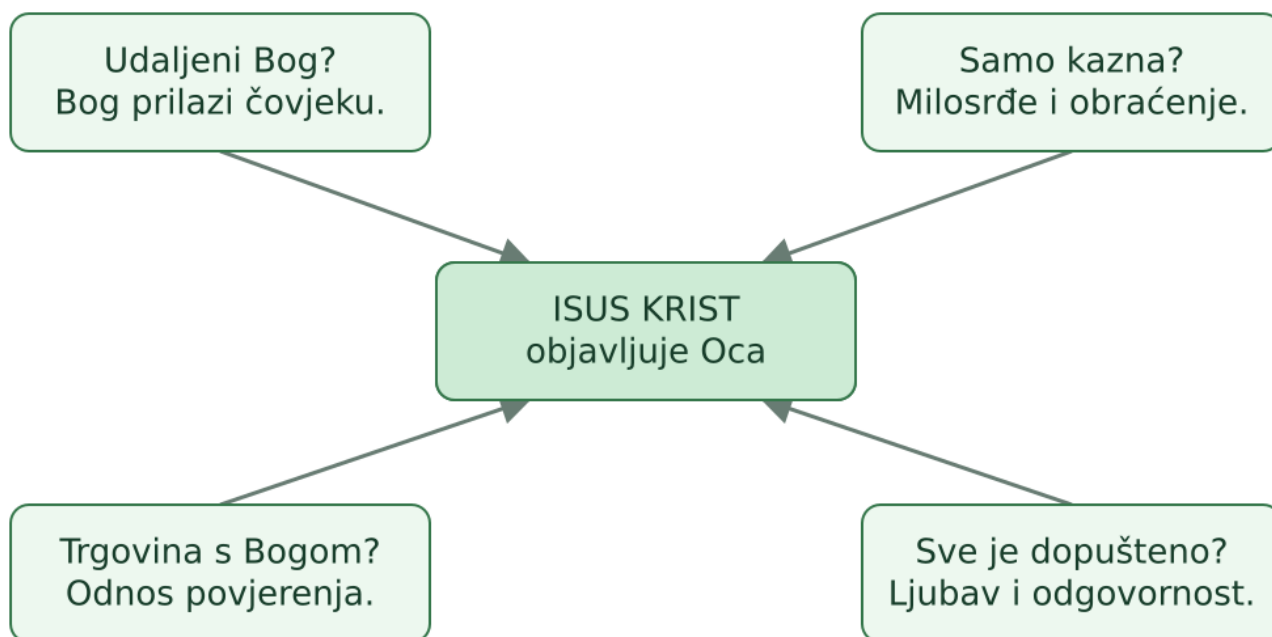
a) Učenici će pročitati glavni tekst „Pogrešne slike Boga“, udžbenik, str. 34–35, po odlomcima. Nakon čitanja oblikovat

će usmene odgovore, a u bilježnicu će izdvojiti ključne pojmove. Vjeroučitelj će povezati odgovore istom shemom i teološkim sidrom.

Razgovor

- Kako naše iskustvo može oblikovati sliku Boga? (Prema ljudskim odnosima možemo Bogu pripisati udaljenost, strah ili trgovanje.)
- Zašto milosrđe ne znači da je svaki postupak dobar? (Bog ljubi osobu, a poziva je napustiti grijeh i popraviti učinjeno zlo.)
- Kako u Isusu upoznajemo Oca? (Po njegovim riječima, djelima, praštanju i darivanju života.)
- Kako može sazrijevati vaša slika Boga? (Čitanjem Pisma, molitvom, sakramentima, razgovorom i djelatnom ljubavlju.)

Shematski prikaz i ključni naglasci:

Teološko sidro: Isus Krist, utjelovljeni Sin Božji, objavljuje Oca. Bog je jedan u trima božanskim osobama: Ocu, Sinu i Duhu Svetomu. Božja ljubav ne ukida istinu i odgovornost; njegovo milosrđe otvara put obraćenju. Božje otajstvo ne možemo svesti na vlastite želje ili na jednu ljudsku sliku. Usp. Iv 14,8–11; Lk 15,11–32; KKC 65, 239–242.

b) Izorno: Učenici će pogledati videozapis „Izgubljeni sin - kratki film“; 19:10; Izvor: TV7; YouTube

Film je izborna inačica rada nakon obrade. Vjeroučitelj će unaprijed odabrati do 4 minute prizora povratka i očevoga prihvaćanja; točan početak provjerit će u snimci. Ulomak i razgovor zamijenit će Aktivnost 8 (5 min). Cijeli film nije dio preporučenoga odabira.

Razgovor

- Kako otac postupa prema sinu koji se vraća? (Prihvaća ga i vraća mu dostojanstvo.)
- Znači li prihvaćanje da su sinove pogrešne odluke bile dobre? (Ne; ljubav omogućuje novi početak i promjenu života.)

Aktivnost 2: Tko vidi Sina, upoznaje Oca (rad u paru – biblijsko istraživanje, 5 minuta)

Učenici će pročitati Iv 14 i izdvojiti Filipovo pitanje, Isusov odgovor i poruku o odnosu Oca i Sina. Zajedno će oblikovati jednu rečenicu koja ispravlja predodžbu udaljenoga Boga.

Moguće rješenje: Filip želi vidjeti Oca. Isus objavljuje Oca; jedinstvo Oca i Sina nije istovjetnost osoba.

POKAŽI NAM OCA

Kaže mu Filip: »Gospodine, pokaži nam Oca i dosta nam je!«
Nato će mu Isus: »Filipe, toliko sam vremena s vama i još me ne poznaš? Tko je vidio mene, vidio je i Oca. Kako ti onda kažeš: 'Pokaži nam Oca'? Ne vjeruješ li da sam ja u Ocu i Otac u meni? ... Vjerujte mi: ja sam u Ocu i Otac u meni.«

Iv 14,8–10a.11; prema udžbeniku, str. 35.

Razgovor

- Na koga Isus upućuje Filipa kada traži Oca? (Na vlastitu osobu: tko vidi Sina, upoznaje Oca.)
- Zašto ne možemo reći da su Otac i Sin ista osoba? (Različite su božanske osobe; ispovijedamo jednoga Boga, Presveto Trojstvo.)

Aktivnost 3: Učimo iz umjetnosti (zajednički rad – promatranje i tumačenje, 7 minuta)

a) Učenici će promotriti reprodukciju i odabrati jednu gestu. U dvije će rečenice povezati tu gestu s Isusovim odnosom prema čovjeku te predložiti naslov koji ističe Božju blizinu.

Moguće rješenje: Isusov dodir i pogled izražavaju blizinu čovjeku u potrebi. Mogući naslov: Blizina koja vraća dostojanstvo.

Informativno o umjetniku:

Andrej Nikolajevič Mironov (rođen 1975.) ruski je slikar koji se bavi i biblijskim motivima. Uljenim slikarstvom prikazuje susret Krista i čovjeka, usmjeravajući pogled na geste i lica. Djelo će učenici promatrati kao umjetnikovo tumačenje evanđeoskoga susreta, a ne fotografiju događaja.

A. N. Mironov, Krist i siromah. Izlječenje slijepca., 2009. Reprodukcija iz priloženoga udžbenika, str. 35.

Razgovor

- Kako su prikazani Kristov pogled, ruka i blizina čovjeku? (Krist prilazi, gleda čovjeka i dodiruje ga; gesta upućuje na osobnu blizinu.)
- Što slika može izraziti, a što ne može potpuno obuhvatiti? (Može izraziti iskustvo milosrđa i blizine, ali ne može iscrpiti Božje otajstvo.)

b) Učenici će u udžbeniku, str. 34, promotriti i Michelangelov detalj Stvaranja čovjeka (1510.–1512.).

Informativno o umjetniku:

Michelangelo Buonarroti (1475.–1564.) bio je talijanski renesansni kipar i slikar. Oslikao je svod Sikstinske kapele između 1508. i 1512.; ljudski lik u prikazu Boga služi umjetničkom govoru o Božjem stvarateljskom djelovanju. Usporedit će pokret ruke u obama djelima; neće zaključiti da je Bog Otac tjelesni starac.

Michelangelo Buonarroti, detalj Stvaranja čovjeka, udžbenik, str. 34

Aktivnost 4: Milosrđe i pravednost zajedno (individualni rad – povezivanje, 4 minuta)

Učenici će pročitati psalamski redak i navesti primjer postupka koji istodobno uključuje praštanje i odgovornost.

Moguće rješenje: Prijatelju ćemo oprostiti uvredu, razgovarati o povredi i dogovoriti kako popraviti odnos.

BOGAT DOBROTOM

Milostiv je Jahve i milosrdan, spor na srdžbu, bogat dobrotom.

Ps 145,8; udžbenik, str. 34.

Radni predložak:

PRAŠTANJE	ODGOVORNOST

Aktivnost 5: Bog je mlad (rad u skupinama – tumačenje metafore, 5 minuta)

Učenici će u navedenom ulomku izdvojiti tri glagola koji izražavaju djelovanje. Protumačit će zašto izraz „mlad“ nije podatak o Božjoj dobi.

BOG JE MLAD

Bog je mlad! Bog je Vječni kod kojega nema vremena, ali je u stanju obnavljati, stalno se pomlađivati i sve pomlađivati. Najistaknutije odlike mladih i njegove su odlike. Mlad je jer »sve čini novo« i voli novine; jer iznenađuje i voli iznenađenost; jer zna sanjati i željan je naših snova; jer je jak i oduševljen; jer uspostavlja odnose i od nas traži da činimo to isto, druželjubiv je.

Papa Franjo, Bog je mlad; prema udžbeniku, str. 34.

Razgovor

- Kako možete odgovoriti na poziv da uspostavljate odnose? (Primjerice, uključivanjem osamljenoga učenika u zajednički rad.)

Aktivnost 6: Vjerujem u Boga koji ljubi (rad u paru – tragovi Evanđelja, 6 minuta)

Učenici će povezati dva prizora iz Bosmansova teksta s Isusovim milosrđem. Uz svaki će navesti kako takav odnos mogu primijeniti u razredu.

Moguće rješenje: Izgubljena ovca: nitko nije nevažan; pozvat ćemo isključenoga učenika. Praštanje onima koji razapinju: nećemo uzvratiti ponižavanjem.

VJERUJEM U BOGA

Vjerujem u Boga, onakva kakav se je objavio u Isusu Kristu, onakva kakav je postao vidljiv u Isusu. U Boga koji ljubi siromašne i grješnike i koji se ljuti samo zbog himbenika i licemjera. U Boga koji preljubnicu spašava od kamenovanja, koji izgubljenu ovcu uzima na ramena i rukama grli izgubljenog sina. U Boga koji ljubi svoga izdajicu i dobrom razbojniku daje raj. U Boga koji oprašta onima koji ga razapinju.

Phil Bosmans; udžbenik, str. 35.

Radni predložak:

EVANĐEOSKI PRIZOR	POSTUPAK U RAZREDU

_____	_____
_____	_____

Aktivnost 7: Preoblikujmo pogrešnu predodžbu (rad u paru – ispravak tvrdnje, 5 minuta)

Učenici će odabrati dvije tvrdnje, preoblikovati ih i uz ispravak navesti razlog. Neće prosuđivati vjeru pojedinih ljudi.

Moguće rješenje: Bog ostaje blizu i u neuspjehu. Molitva nije jamstvo ocjene; uključuje povjerenje i naš odgovoran trud. Božje praštanje poziva na promjenu.

Radni predložak:

TVRDNJA	NAŠ ISPRAVAK
Bog me voli samo kad uspijem.	_____
Molitva zamjenjuje učenje.	_____
Ako Bog prašta, mogu činiti što želim.	_____

Aktivnost 8: Dva glasa u očevu domu (rad u skupinama – kratki dijalog, 6 minuta)

Učenici će prema Lk 15,11–32 (Prispodoba o milosrdnom Ocu) osmisliti četiri replike između oca i starijega sina. U dijalogu će sačuvati očevu ljubav prema obojici i odgovornost za odnos.

Moguće rješenje: Otac će potvrditi da je stariji sin voljen; pozvat će ga radovati se povratku brata. Povratak ne briše odgovornost, nego otvara pomirenje.

Radni predložak:

OČEVA PORUKA	ODGOVOR STARIJEGA SINA
_____	_____
_____	_____

Aktivnost 9: Moja slika može sazrijevati (individualni rad – osobni osvrt, 4 minuta)

Učenici će za sebe dopuniti rečenice. Dobrovoljci će podijeliti samo onaj zaključak koji žele; vrednovat će se razumijevanje, a ne osobna vjera.

Moguće rješenje: Prije sam Boga povezivao samo s kaznom; u Isusovu praštanju prepoznajem milosrđe koje poziva na odgovornost.

Radni predložak:

POČETNA PREDODŽBA	NOVI BIBLIJSKI KRITERIJ
_____	_____

Aktivnost 10: Zapišimo! (individualni rad, 3 minute)

Učenici će u bilježnicu zapisati naslov nastavne jedinice i sažetak. Ako vjeroučitelj odabere radni predložak, dopunit će ključne riječi.

Moguće rješenje: predodžbe; Oca; obraćenje; djelima.

POGREŠNE SLIKE BOGA

Bog se ne može svesti na naše želje i pogrešne _____.

Isus Krist objavljuje nam _____.

Bog je milosrdan i pravedan; poziva nas na _____.

Sliku Boga provjeravamo prema Isusovim riječima i _____.

III. ZAVRŠNI DIO – DJELUJ (10 min)

Aktualizacija:

Učenici će odabrati jednu situaciju neuspjeha ili sukoba i napisati kako će u njoj pokazati povjerenje i odgovornost.

Moguće rješenje: Nakon loše ocjene molit ću za ustrajnost, prihvatiti pomoć i odgovorno učiti.

jedna situacija neuspjeha ili sukoba → u njoj pokazati povjerenje i odgovornost

Sinteza:

Razgovor

- Kako u Isusu Kristu prepoznamo pravu sliku Boga? (U Isusovim riječima i djelima upoznajemo Oca koji ljubi, prašta i poziva na obraćenje.)

Zaključak vjeroučitelja: Naše slike Boga mogu biti nepotpune i mogu sazrijevati. Isus nam objavljuje Oca koji čovjeku prilazi u ljubavi. Milosrđe nas ne oslobađa odgovornosti, nego nam daje snagu za promjenu. Svoju sliku Boga provjeravat ćemo prema Evanđelju.

Formativna provjera:

Učenici će na izlaznu karticu napisati broj tvrdnje koja najbolje odgovara Iv 14 i obrazložiti izbor jednom rečenicom.

Moguće rješenje: 2; Isusove riječi i djela otkrivaju Očevu ljubav. Tvrdnje 1 i 3 svode Boga na ljudske želje ili uklanjaju odgovornost.

1. Bog je samo izvršitelj naših želja.
2. Isus objavljuje Oca.
3. Božja ljubav znači da zlo nije važno.

Samovrednovanje:

Učenici će dovršiti: „Jednu pogrešnu sliku mogu ispraviti primjerom...” i „Još želim razjasniti...”. Usporedit će završni odgovor sa svojim početnim stavom.

Jednu pogrešnu sliku mogu ispraviti primjerom... Još želim razjasniti...

Domaća zadaća:

Učenici će riješiti ili dovršiti zadatke u RB, str. 24–25.

Ili:

Učenici će u bilježnice prepisati i dovršiti misao u dvije do tri rečenice: *Bog je za mene...*

Molitveni završetak:

Isuse, hvala Ti što nam otkrivaš Očevu ljubav. Oslobodi nas straha i sebičnih očekivanja. Nauči nas primati oprost, preuzimati odgovornost i pokazivati milosrđe. Amen.

Ili:

Anđele, čuvaru mili...

PREPORUČENI ODABIR ZA 45 MINUTA

Dio sata / odabrana aktivnost	Vrijeme
I. Uvod: molitva i biblijska alternativa; domaća zadaća; motivacija i najava	8 min
II. Aktivnost 1: Galerija predodžaba i evanđeoski kriterij	14 min
II. Aktivnost 2: Tko vidi Sina, upoznaje Oca	5 min
II. Aktivnost 7: Preoblikujmo pogrešnu predodžbu	5 min
II. Aktivnost 10: Zapišimo!	3 min
III. Aktualizacija i sinteza (3); provjera (3); samovrednovanje (1); zadaća i molitva (3)	10 min

Ukupno: 45 minuta.

PRILOZI ZA BRZU UPORABU

Prilog 1: Kratka kontrolna lista za vjeroučitelja

- ☐ Učenici prepoznaju pogrešne predodžbe o Bogu.
- ☐ Učenici objašnjavaju zašto su ljudske slike Boga nepotpune.
- ☐ Učenici navode kako nam Isus Krist objavljuje Oca.
- ☐ Učenici povezuju Božje milosrđe s pravednošću i odgovornošću.
- ☐ Učenici razlikuju molitvu povjerenja od trgovanja s Bogom.
- ☐ Učenici ispravljaju pogrešne predodžbe o Bogu prema Evanđelju.
- ☐ Učenici predlažu kako Božju ljubav posvjedočiti u odnosu prema drugima.

IV. IZBORNE / DODATNE AKTIVNOSTI

Vjeroučitelj će prema potrebama razreda odabrati neku od sljedećih aktivnosti kao zamjenu za ranije ponuđenu aktivnost. Nije predviđeno provesti sve aktivnosti u jednom satu.

Aktivnost 1: Radna bilježnica *(individualni rad i zajednička provjera, 5–8 minuta)*

Učenici će uz pomoć vjeroučitelja rješavati RB, str. 24–25 (mogu biti i odabrani zadatci po želji).

Aktivnost 2: Digitalni zadatci

Učenici će riješiti zadatak pod ikonom smješka u digitalnom udžbeniku, str. 35.

[klikni ovdje - poveznica](#)

Kod:

Predstavljanje rezultata

Aktivnost 3: Kartica ohrabrenja *(individualni rad – stvaralačko pisanje, 5 minuta)*

Učenici će napisati poruku vršnjacima koji misle da ih Bog ne voli nakon neuspjeha. Poruka će imati tri rečenice i evanđeosko uporište.

Moguće rješenje: Neuspjeh ne oduzima dostojanstvo. Isus prilazi čovjeku u potrebi. Prihvatit ćemo pomoć i pokušati ponovno.

Radni predložak:

PORUKA OHRABRENJA

Aktivnost 4: Razvrstavanje znakova odnosa *(rad u paru, 5 minuta)*

Učenici će razvrstati molitvu samo radi koristi, zahvaljivanje, traženje oprosta i pokušaj trgovanja s Bogom u dva stupca te obrazložiti izbor.

Moguće rješenje: Zreli odnos: zahvaljivanje i traženje oprosta. Iskrivljenje odnosa: samo korist i trgovanje.

Radni predložak:

molitva samo radi koristi, zahvaljivanje, traženje oprosta i pokušaj trgovanja s Bogom

ODNOS POVJERENJA	ISKORIŠTAVANJE ODNOSA
_____	_____

Aktivnost 5: Pitanje za razgovor u obitelji *(individualni rad – priprema intervjua, 4 minuta)*

Učenici će osmisлити jedno otvoreno pitanje o sazrijevanju slike Boga i jedan poticaj za pažljivo slušanje.

Moguće rješenje: Kako se tijekom života mijenjao vaš doživljaj Boga? Saslušat ćemo cijeli odgovor prije dodatnoga pitanja.

Radni predložak:

OTVORENO PITANJE	PAŽLJIVO SLUŠANJE
_____	_____